

ÅWL Instrumentvägen

—

Friyteanalys
2022-02-10

Inledning

Denna utredning ingår i som en del i planhandlingarna för detaljplan Instrumentvägen, Örnberg i Stockholm. Friyteanalysens syfte är att mäta, utvärdera och jämföra tillgången till offentliga friytor i det aktuella planområdet med omnejd.

Utredningen utgår ifrån Stockholm stads guide för Friyteanalys; "Friyteguiden" (Stockholms stad, 2019)

Underlag

Som underlag för denna utredning har följande underlag använts:

- Grundkarta (dwg)
- Stockholms sociotopkarta (dwg)
- Flygfoto

Utöver detta underlag har platsbesök gjorts för att inventera de aktuella sociotoperna i området.

Förutsättningar

Planområdet Instrumentet planeras för främst nya bostäder, men även nya lokaler och kontor. Området innehåller idag mindre fabrikslokaler och kontor, och har inga bostäder eller någon form av grönyta med sociotopvärde.

Planområdet planeras att byggas som en stadsmässig kvartersstad, där utöver gatornas kopplande nät kommer att finnas mindre kvartersgator och gröna rum. I området planeras för gröna gaturum med platsbildningar, en dagvattenpark och en Aktivitetspark.

Analysområde och planeringsområde

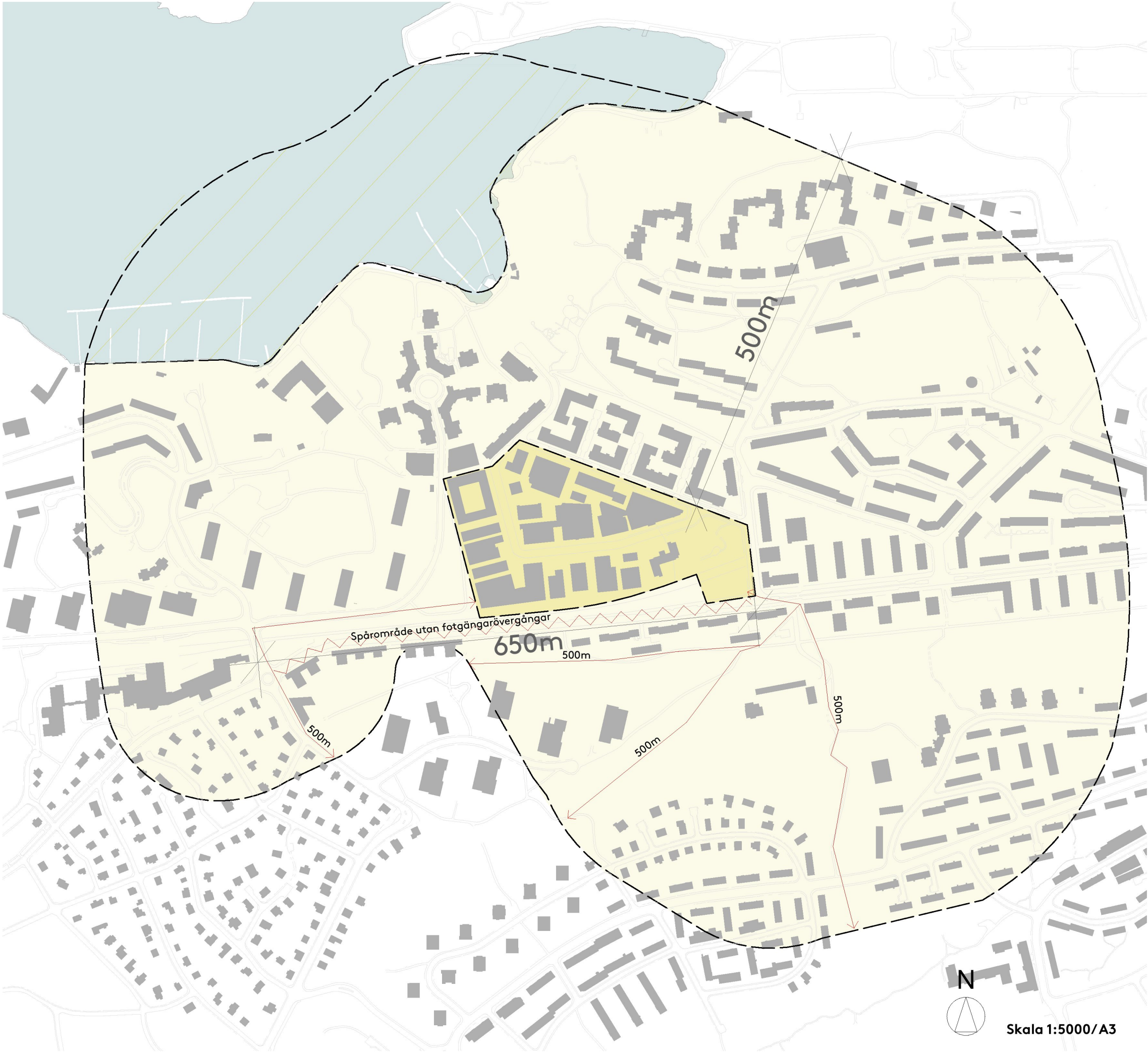
- Planeringsområde
- Analysområde (planeringsområdet inkl. ett omland på 500m)

Definition av analysområde

Endast delar av omlandet som kan nå inom 500m från planeringsområdet får räknas in som analysområde. Pga långt mellan fotgängarkopplingar över tunnelbanans spår så kan inte vissa delar söder om spårområdet räknas som analysområde.

Planeringsområde och detaljplaneområde

Det område som i denna analys definieras som planeringsområde är kärnområdet i detaljplanen. I arbetet med detaljplanen har detaljplanområdet utökats, men det området innehåller inte bostäder utan gata, park och en förskola. Med anledning av det så har det område som definieras som planeringsområde i denna analys behållits till det mindre kärnområdet.

Sociotopytor, nuläge

En sociotopyta är en offentligt tillgänglig yta med sociala värden (rekreationsvärden, upplevelsevärden, vistelsevärden). T.ex park- och naturområden. Kan också vara hårdgjorda som torg eller kajer.

I denna analys utesluts sociotoper med begränsad tillgänglighet som koloniområden, skolgårdar, förskolegårdar och idrottsplatser. Dessutom räknas inte privata gårdar/ trädgårdar, vägrenar, gröna trafikytor, dvs. ytor som inte har socialt värde.

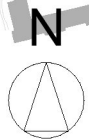
- sociotopytor enl. SBK:s kartunderlag
- sociotopytor i SBK:s kartunderlag som vid inventering inte kan anses räknas som sociotopytor då de inte uppfyller kraven
- sociotopytor utöver de som är med i SBK:s kartunderlag

Sociotopytor, framtid

- befintliga sociotopytor
- planerade framtida sociotoper

Skala 1:5000/A3

Andel sociotopyta - inledning

- Rekommendationen är att antingen planeringsområdet eller analysområdet bör ha minst 15% sociotopyta
- Räknas fram genom att dividera sociotopytan med områdets yta.

Förutsättningar

Analysområdets yta: 1 046 400 kvm
Planeringsområdets yta: 61 500 kvm

Slutsats

Analysområdet uppnår rekommendationen på sociotopyta både i nuläget och i framtidsbilden (ca 31% sociotopyta).

Planeringsområdet är långt ifrån att uppnå rekommendationen på sociotopyta både i nuläget (6%) och framtidsbilden (3,3%).

Andel sociotopyta nuläge - uträkning

326 000 kvm Sociotopyta i analysområdet

3700 kvm Sociotopyta i planeringsområdet

31% av analysområdet består av sociotopyta

6 % av planeringsområdet består av sociotopyta

Andel sociotopyta framtid - uträkning

325 440 kvm Sociotopyta i analysområdet

2050 kvm Sociotopyta i planeringsområdet

31% av analysområdet består av sociotopyta

3,3% av planeringsområdet består av sociotopyta

Skala 1:10000/A3

Grön oas per boende - inledning

- Används för att beskriva besöksstrycket på de gröna sociotoperna grön oas
- En grön oas definieras av en sociotop som domineras av grönska och som är minst 300kvm
- Räknas fram genom att dividera ytan för grön oas med antalet boende.
- Om mängden grön oas understiger 10 kvm per boende i planeringsområdet eller analysområdet finns det ett potentiellt högt besöksstryck på de gröna oaserna. Då behöver gestaltning och materialval klara slitage och drift och underhåll intensifieras.

Förutsättningar

- sociotopytor som uppfyller kravet för grön oas
- sociotopytor som inte uppfyller kravet för grön oas
- nya sociotopytor i framtiden

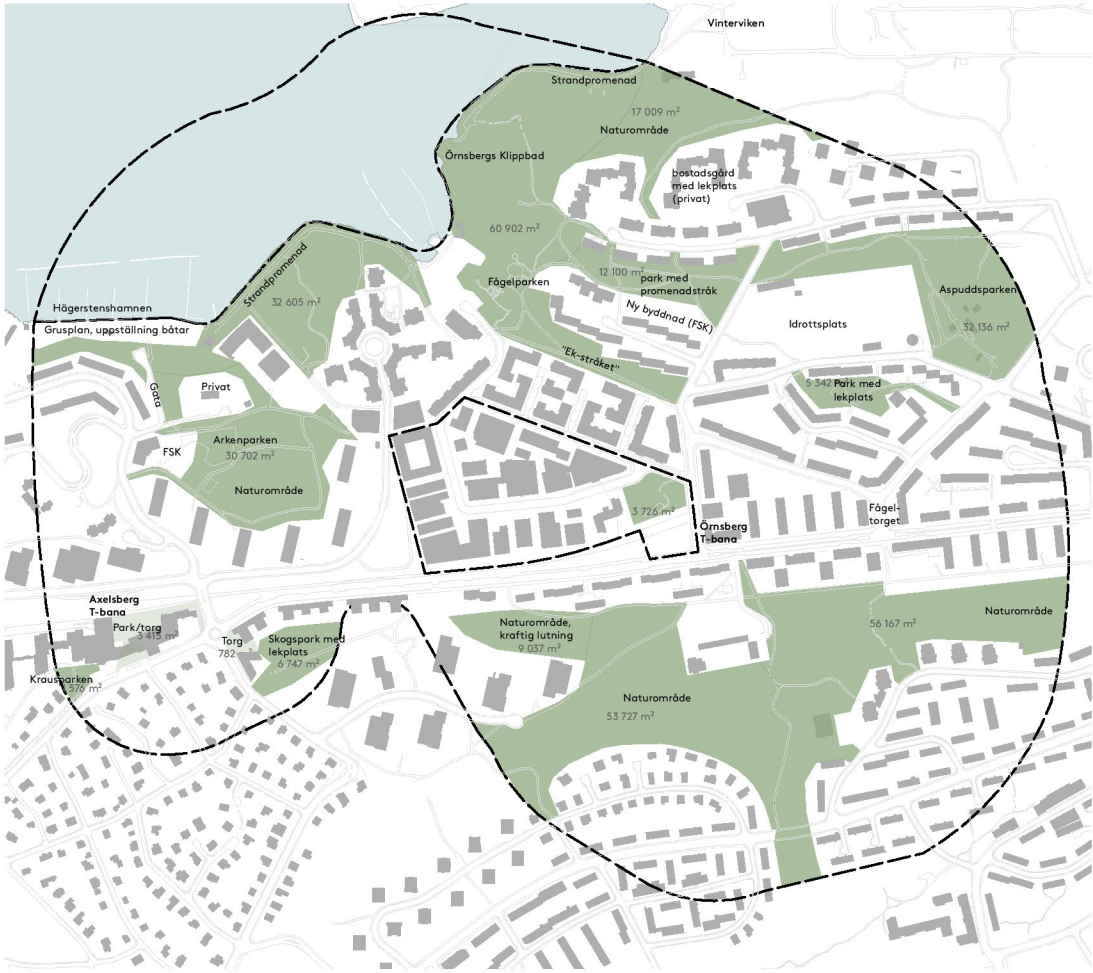
9596 pers	Boende i analysområdet i nuläget
0 pers	Boende i planeringsområdet i nuläget
ca 12 350 pers	Boende i analysområdet i framtiden (inkl. 100-120 tillkommande i pågående projekt i Axelsbergs C)
ca 2650 pers	Boende i planeringsområdet i framtiden

- Antal boende i framtiden i planeringsområdet beräknas med riktvärdet 2,2 boende per 100kvm BTA. Uppskattad ny BTA ca 120 500 kvm.
- Uppskattat antal nya boende i planeringsområdet är i nuläget ca 2650 personer.

Slutsats

Grön oas är betydligt mer än 10kvm per person i analysområdet i både nuläge och framtid.

I planeringsområdet är grön oas 0,8 kvm per person i framtiden.

Grön oas nuläge - uträkning

9596 pers	Boende i analysområdet
0 pers	Boende i planområdet
321 800 kvm	grön oas i analysområdet
3700 kvm	grön oas i planeringsområdet

Vilket ger

33 kvm	grön oas per boende i analysområdet i nuläget
3700 kvm	grön oas i planeringsområdet i nuläget (men inga boende där i nuläget)

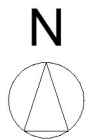

Grön oas framtid - uträkning

ca 12 350 pers	Boende i analysområdet i framtiden
ca 2650 pers	Boende i planområdet i framtiden
320 700 kvm	grön oas i analysområdet
2050 kvm	grön oas i planeringsområdet

Vilket ger

26,0 kvm	grön oas per boende i analysområdet i framtiden
0,8 kvm	grön oas per boende i planeringsområdet i framtiden

Skala 1:10000/A3

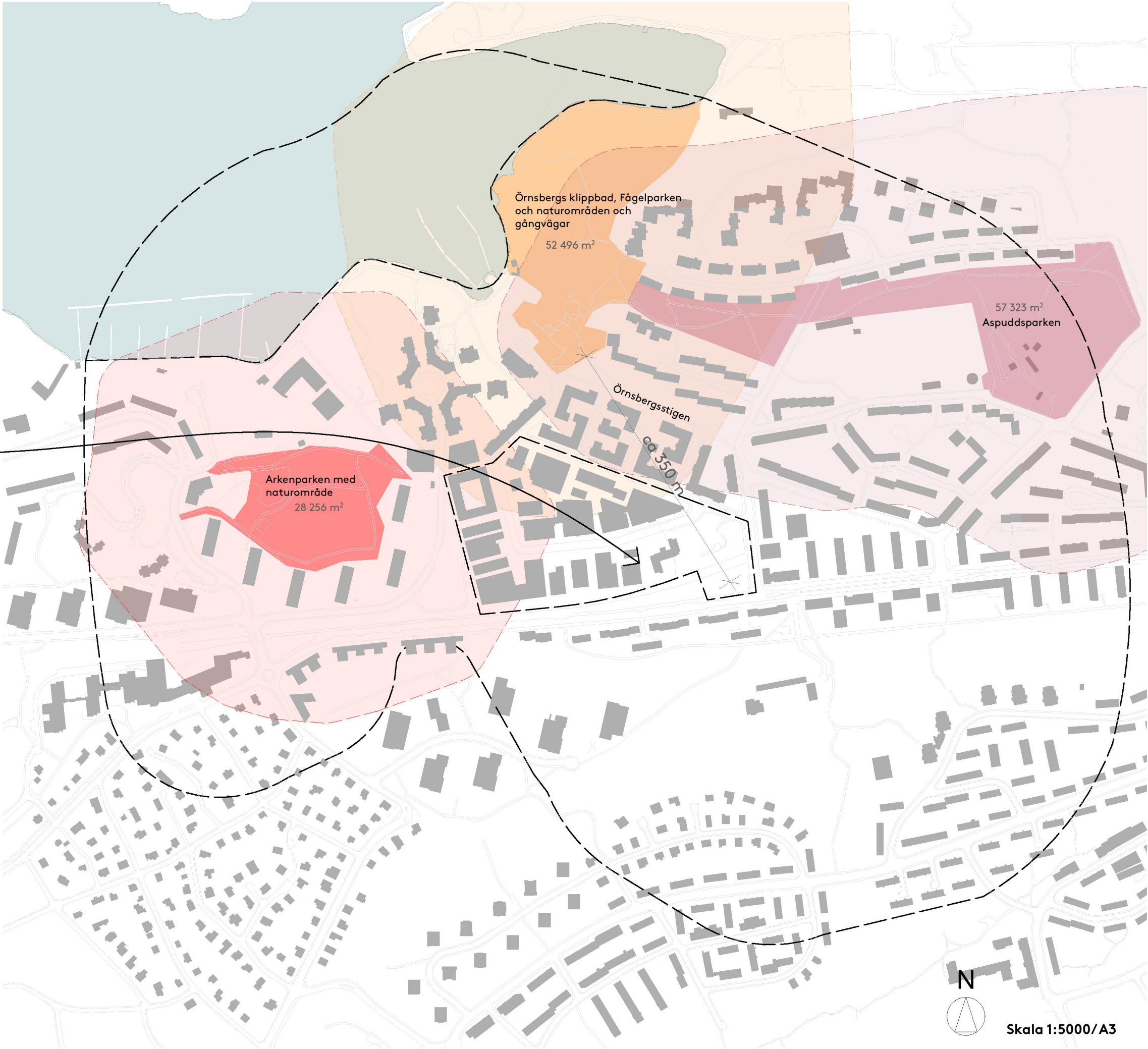

Avstånd till park nuläge - inledning

- En park definieras som en yta på minst 0,2 hektar och bör nå inom 200m. Den ska vara huvudsakligen grön och ha minst en tillgänglig entré. (För mer kriterier se Friyteguiden).
- Parker enligt underlag från SBK "Klassificering Parktyper Hägersten-Liljeholmen" Utkast 2020-09-11.

Slutsats

I nuläget är det längre än 200m till en park från de södra delarna av planeringsområdet.

Avstånd till park framtid - inledning

- Ny park inom planeringsområdet är 0,2 hektar vilket innebär att den kan räknas som park enligt SBK:s riktlinjer.
- Parker enligt skiss för planeringsområdet och underlag från SBK "Klassificering Parktyper Hägersten-Liljeholmen" Utkast 2020-09-11.

Slutsats

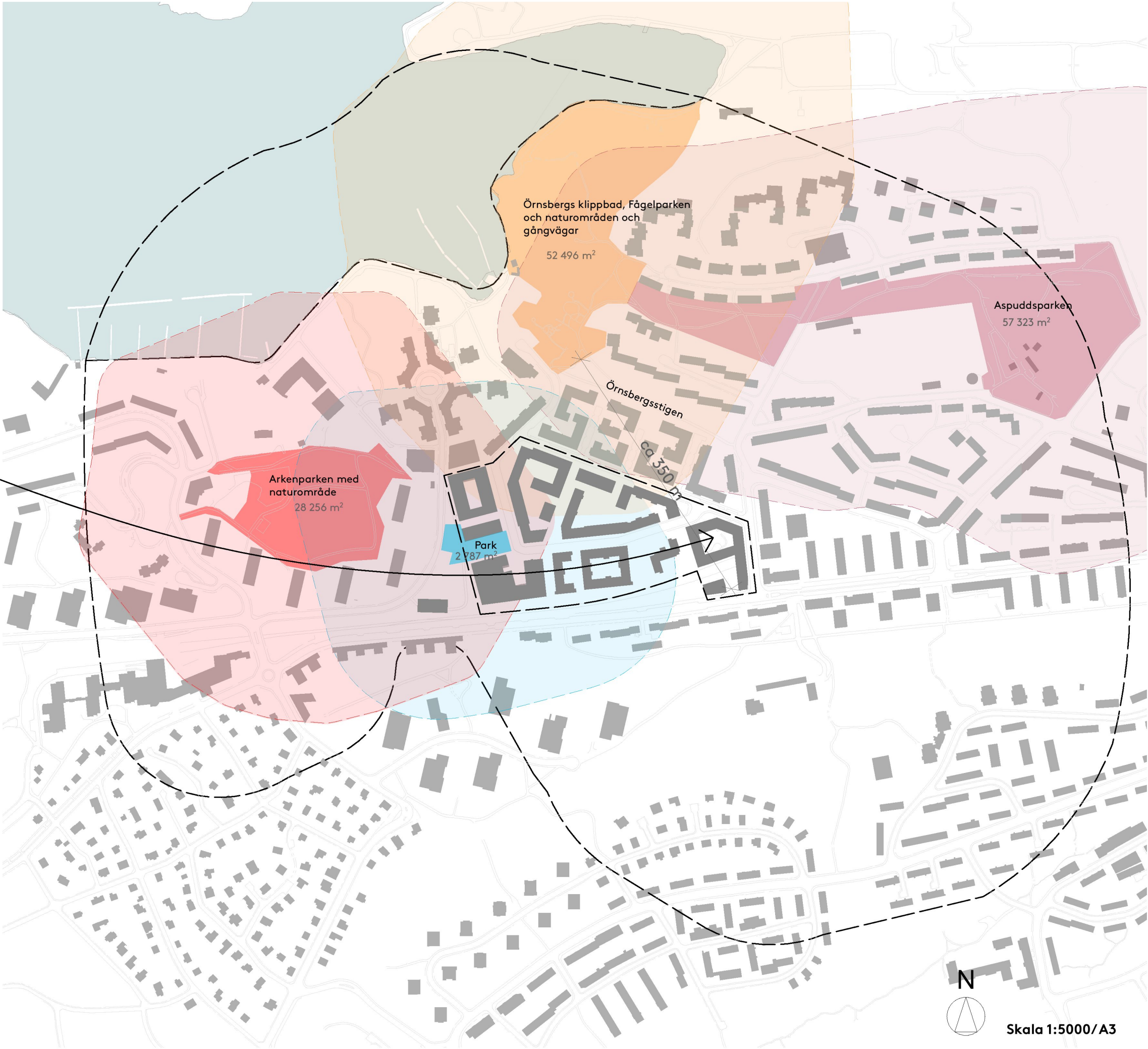
Med en ny park om minst 0,2 hektar kan stora delar av planeringsområdet nå en park inom 200m i framtiden, men ca 20% av planeringsområdet kommer ha längre än 200m till park i framtiden. De får istället ett avstånd på ca 250-350m.

Det innebär en lokal brist på park inom planeringsområdet enligt Friyteguiden, trots att den nya parken tillskapas i planeringsområdet.

De båda parkerna Arkenparken och Örnsbergs klippbad med Fågelparken som ligger i närheten av planeringsområdet är betydligt större än 0,2 hektar. Utöver dessa parker ligger planeringsområdet med närhet till Mälaren och dess gångstråk, som är extra brett rakt norr om planområdet, där det utöver gångstråket består av gräsytor intill Mälaren.

Söder om planeringsområdet, i sluttningen upp från Hägerstenvägen finns även ett naturområde med gångvägar, skogsvegetation och buskage.

Sammantaget så innebär det att det finns gott om större parker, promenadstråk och grönområden runt om planeringsområdet. Med de förutsättningarna borde tillgången till park ändå kunna anses som god, trots att en del av planeringsområdet får ett något längre avstånd till närmsta park än 200m.

Avstånd till stadsdelsparkpark, nuläge och framtid

- En stadsdelspark definieras som en yta på minst 3 hektar som är minst 50m bred. De bör nås inom 500m (För mer kriterier se Friyteguiden).
- Stadsdelsparker enligt underlag från SBK "Klassificering Parktyper Hägersten-Liljeholmen" Utkast 2020-09-11.

Slutsats

Hela planeringsområdet når en stadsdelspark inom 500m. Framtidsbilden är samma som nutidsbilden då tillskapade nya parker inom området understiger 3 hektar.

